

HASUDER İstanbul Bölge Toplantısı

27 Eylül 2025

HASUDER ve İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü katkılarıyla 27 Eylül 2025 tarihinde Bakırköy İlçe Sağlık Müdürlüğü toplantı salonunda İstanbul Halk Sağlığı Uzmanları bölge toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya 17 halk sağlığı uzmanı katılım sağlamıştır. Toplantının temel amacı halk sağlığı uzmanlarının karşılaştığı sorunları anlamak ve bu sorunlara yönelik ortak çözümler geliştirmektir.

Özet:

Toplantıda halk sağlığı uzmanlarının çalıştığı kurumlarda yeteri kadar tanınmaması, yetki, sorumluluk ve nitelikleri hakkında kurum yöneticilerinin yeterli bilgiye sahip olmaması ve bu durumun, halk sağlığı uzmanının niteliği altındaki işlerde çalıştırılmasına ve insan kaynaklarının verimsiz kullanılmasına neden olduğu belirtilmiştir. Ek olarak Bakanlığın taşra teşkilatında çalışan halk sağlığı uzmanlarının iş yükünün fazla olduğu bunun da temel olarak sağlık insangücü planlamasındaki problemlerden kaynaklandığı belirtilmiştir. Ayrıca İstanbul ilinin ekonomik olarak zorlayıcı koşullarının sağlık personeli tarafından daha az tercih edilmesine neden olduğu belirtilmiştir. Sağlık Bakanlığının sahaya yönelik son program ve uygulamalarının yerel düzeyde sağlık insangücü kapasitesini aştığı özellikle belirtilmiştir. Halk sağlığı uzmanları için açılan kadro sayısının il ve ilçe genelinde artırılması gerektiği en azından İstanbul için yakın zamanda 100 000 nüfusa 1 uzman olacak şekilde planlama yapılmasının önemli olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca halk sağlığı uzmanlık eğitiminin güçlendirilmesi gerektiği vurgulanmış, saha rotasyonlarının süresinin uzatılması, içeriğinin zenginleştirilmesi ve standardize edilmesi öneri olarak sunulmuştur. Son olarak HASUDER'in Sağlık Bakanlığında çalışan halk sağlığı uzmanları ile akademide çalışan halk sağlığı uzmanları arasında bir köprü görevi görebileceği vurgulanmıştır.

RAPOR

İstanbul bölge toplantısında katılımcılar tarafından Halk sağlığı uzmanlarının taşra teşkilatında birim sorumluluğundan, başkanlık ve müdürlüğe kadar farklı yönetim pozisyonlarında çalışması gerektiği vurgulandı. Halk sağlığı uzmanlarının yönetici olmaları için gerekli eğitime sahip oldukları fakat deneyim elde etme şanslarının düşük olduğu, bu sorunun yerelde yürütülen Bakanlık programlarının planlanmasında, il ve ilçe düzeyinde kurulan komisyonlar ve kurullarda halk sağlığı uzmanlarına görevlerin verilmesi ile çözülebileceği belirtildi. Bu görev tanımının ilgili program, kurul ve komisyonların mevzuatlarında açık bir şekilde belirtilmesinin önemine değinildi. Özellikle çalışma hayatına ilçe sağlık müdürlüğünde başlayan halk sağlığı uzmanlarının, il sağlık müdürlüklerinde çalışan halk uzmanlara göre birçok farklı alanda çok daha hızlı deneyim kazandıklarına değinildi.

Bir diğ er vurgulanan sorun halk sağlığı uzmanlarının çalıştığı kurumlarda yeteri kadar tanınmaması, yetki, sorumluluk ve nitelikleri hakkında kurum yöneticilerinin yeterli bilgiye sahip olmamasıydı. Bu durumun, halk sağlığı uzmanının niteliği altındaki işlerde  alıştırılmasına ve taşra teşkilatında ise insan kaynaklarının verimsiz kullanılmasına neden olduğu belirtildi. Özellikle ilçe sağlık müdürlüklerinde bu durumun daha sık olduğu, halk sağlığı uzmanlarının sürekli kendini tanıtmaq zorunda kaldığı ve bu sürecin öz savunuculuk yükünü artırdığı belirtildi. Yöneticilerin daha önce halk sağlığı uzmanları ile çalışma deneyimi varsa ya da kurum amirleri halk sağlığı uzmanı ya da halk sağlığı doktorası yapmış kişiler ise bu olumsuz durumun çok daha az yaşandığı belirtildi. Halk sağlığı uzmanlarının yönetici olarak çalıştığı kurumlarda yeni göreve başlayan halk sağlığı uzmanlarının daha uygun çalışma koşullarına sahip olduğu ve çalışma motivasyonunun daha yüksek olduğu dile getirildi.

Bakanlığın taşra teşkilatında çalışan halk sağlığı uzmanlarının iş yükünün fazla olduğu bunun da temel olarak sağlık insangücü planlamasındaki problemlerden kaynaklandığı belirtildi. Boş aile hekimliği birimlerine pratisyen hekim ve hemşire görevlendirilmesi, pratisyen hekimlerin uzmanlık nedeniyle kısa süreli çalışmaları ve sirkülasyonun fazla olması, hekim dış personel sayısının az olması, İstanbul'un nüfusuna göre halk sağlığı uzmanı, hemşire ve ebe sayısının düşük olması gibi nedenlerin kurumda sağlık insan insangücü dağılımını olumsuz yönde etkilediği, son zamanlarda Bakanlığın sahaya yönelik uygulamalarının artmasının halihazırda yetersiz olan insangücü nedeniyle iş yükünü daha da arttırdığı vurgulandı. Ayrıca İstanbul'un ekonomik olarak zorlayıcı koşullarının sağlık personeli tarafından daha az tercih edilmesine neden olduğu belirtildi. Sağlık bakanlığının sahaya yönelik son program ve uygulamalarının yerel düzeyde sağlık insangücü kapasitesini aştığı belirtildi. Halk sağlığı uzmanları için açılan kadro sayısının il ve ilçe genelinde artırılması gerektiği en azından İstanbul için yakın zamanda 100 000 nüfusa 1 uzman olacak şekilde planlama yapılmasının önemli olduğu vurgulandı.

Birinci basamak sağlık hizmetlerinin idari boyutta kaldığı, kanıta dayalı halk sağlığı uygulamalarının geri plana itildiğine değinildi. Halk sağlığı uzmanlarının taşra teşkilatına sağlayacakları en önemli kazanımın veri temelli, kanıta dayalı halk sağlığı uygulamalarını hayata geçirebilmeleri, bakanlığın plan ve programlarının etkinliğini artırabilmeleri olduğu belirtildi.

Halk sağlığı uzmanlık eğitiminin güçlendirilmesi gerektiği vurgulandı. Saha rotasyonlarının süresinin uzatılması, içeriğinin zenginleştirilmesi ve standardize edilmesi öneri olarak sunuldu. Saha rotasyonlarında, uzmanlık  ğrencilerinin kurumlarda aktif çalışabilmesi ve sorumluluk alabilmesi için gerekli düzenlemelerin  niversite ve müdürlük arasında yapılan eğitim protokolünde yapılması  nerisi verildi. Ayrıca halk sağlığı uzmanlığının diğer uzmanlıklardan farklı olarak, beceri kazandıran uygulamalarının sadece rotasyonla sınırlı kaldığı belirtildi. Uzmanlık eğitiminin güçlendirilmesi için eğitim araştırma bölgesi gibi uygulamaların tekrar hayata geçirilmesi gerektiği vurgulandı. Eğitim araştırma bölgesi gibi uygulamaların hem uzmanlık eğitiminin güçlendirilmesini hem de yerel düzeyde, sağlık bakanlığının uygulamalarının akademik bilgi ve beceri ile zenginleştirilmesini kolaylaştıracadı belirtildi. Rotasyona gelen halk sağlığı uzmanlarının, bölgenin sağlık sorunlarını saptadığı ve saptanan

soruna yönelik çözüm önerileri sunduğu bir rapor hazırlamasının rotasyon müfredatı içerisine alınabileceği ve bu uygulamanın rotasyonların verimini artırabileceği belirtilmiştir. Halk sağlığı uzmanlarının mevzuat okuryazarlığının düşük olduğu belirtildi. Bu alanda uzmanlık eğitiminin güçlendirilebileceği, rotasyonlarda da bu bilgi ve becerilerin pekiştirilebileceği vurgulandı.

Eğitimi güçlendirici bir diğer öneri olarak bakanlık taşra teşkilatında çalışan halk sağlığı uzmanlarını, uzmanlık eğitiminde eğitimci olarak destek verebilecekleri belirtildi. Hızı değişen halk sağlığı uygulamalarını üniversitenin takip etmesi zor olduğu; bu sebeple uzmanların uzmanlık eğitiminde eğitici olarak görev almalarının ve sahada yapılan uygulamaları aktarmalarının önemli olduğu vurgulandı. Halk sağlığı uygulamalarının öneminin hem Türkiye’de hem de küresel düzeyde arttığı belirtildi, halk sağlığı uzmanlığının sadece sağlık bakanlığında çalışmak ile sınırlı olmadığı, toplum sağlığı ile ilişkili her alanda görev alabileceği, sağlık hizmetlerinin her düzeyinde planlanması ve yürütümünden sorumlu olabileceği, politika yapıcı olarak görev alabilecekleri belirtildi, ve bu becerilerin karşılanabilmesi için uzmanlık eğitiminin sağlık ekonomisi, sağlık hizmetlerine erişim, sağlıkta adaletsizlikler, sağlık hizmetlerinde kalite gibi alanlarda güçlendirilmesi gerektiği vurgulandı. Uzmanlık eğitimlerinde, yerinde inceleme ve gözlem olanağı tanıyan gezici eğitim seminerlerinin çok faydalı olduğu belirtildi; il ve ilçe düzeyinde saha incelemesini önceleyen eğitim uygulamalarının uzmanlık eğitimi müfredatına eklenmesinin eğitimi güçlendireceği vurgulandı. Mezuniyet öncesi tıp eğitiminde de halk sağlığı eğitiminin güçlendirilmesi gerektiği belirtildi. Mezuniyet sonrası eğitimin de önemi vurgulandı, webinarların bu alanda işe yarayabileceği, üniversiteler ile bakanlığın taşra teşkilatının ortak çalışabileceği uygulamaların, uzmanların mezuniyet sonrası eğitimleri için önemli olanaklar sağlayabileceği dile getirildi.

HASUDER’in bakanlıkta çalışan halk sağlığı uzmanları ile akademide çalışan halk sağlığı uzmanları arasında bir köprü görevi görebileceği vurgulandı. Bakanlıkta çalışan halk sağlığı uzmanlarının görünürlüğünün artırılması için yönetim kurulunda yeni mezun olmuş halk sağlığı uzmanlarının yer alabileceği önerildi. Ayrıca üniversiteler arası ve iller arası iletişimin artırılması için her üniversiteden bir kişi ve illerde bakanlıkta çalışan halk sağlığı uzmanlarından birer kişinin seçilebileceği önerisinde bulunuldu.